

Nyhetsbrev

Undervisningssykehjemmet og Senter for aldersforskning i Tromsø. Nr. 2 - 2005

I dette nyhetsbrevet:

- "Handlingsplan for geriatri" ved Sigurd Sparr
- Vårkonferansen 2005
- Samarbeid med Kvæfjord og Harstad kommune
- Rapport fra Hørselsprosjektet

Orienteringer:

- Møte med Sosial- og helsedirektoratet
- Fagkonferanse om kvalitet i pleie- og omsorgstjenester
- Disputaser

Redaksjon og foto:
Pål Vegar Storeheier,
Kirsti Hagen og
Toril B. Mobakken

Handlingsplan for geriatri

Overlege Sigurd Sparr (Geriatrisk avdeling, UNN)

Helse nord RHF vedtok i november -04 en "Handlingsplan for geriatri". Denne planen er resultat av et arbeid som ble satt i gang ca 1 år før, og som ble ledet av geriater Wenche Frogn Sellæg. Peter F. Hjort var ekstern konsulent, og ellers deltok fagfolk fra landsdelen.

Planen inneholder en sterk understrekning av behovet for å bygge ut tjenestene i Nord-Norge. Sommeren -04 uttalte styreleder Olav Helge Førde i radioen at "Helse Nord skal bli best i Norge på geriatri!".

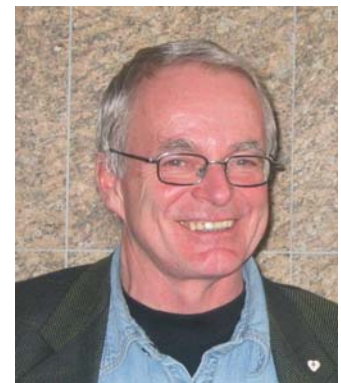
Planen inneholder prioriteringer og tempoplan.

Det er enighet om at det først skal startes i Bodø.

UNN ved geriatrisk avdeling får et særskilt ansvar i å drive prosessen og ha ansvar for å utdanne og rekruttere.

Planen ble godt mottatt i fagmiljøene, men det var usikkerhet om hva som helt konkret ville bli satset av ressurser osv.

I første omgang var det derfor en viss skuffelse da det ble foreslått å bevilge 5 mill kroner i 2005. Etter diskusjon og påtrykk, endte det med at det ble bevilget 10 mill kroner for inneværende år. Disse midlene skal deles mellom geriatri, rehabilitering og samhandling, men likevel slik at geriatrien får den største delen. Pengene er nå fordelt, og arbeidet er i gang! Ved UNN er ansatt prosjektleder i full stilling som allerede har gjort et stort arbeid (Heidi Aarmo Lund) og det er aktivitet for å få på plass geriatriske team både i Bodø og Hammerfest. Det er planlagt et kompetanseprogram for geriatriske team drevet av miljøet ved UNN, og en rekke prosjekter er i startfasen. Det er lagt planer for opptrapping og økning i bevilgninger fra 2006. Det kan hende OH Førde får rett i at "vi blir best i Norge på geriatri!"

Sigurd Sparr

Vårkonferansen 2005 i regi av USH Tromsø

Vårkonferansen i år ble avholdt 15. mars på Tabletten, i farmasibygget i Breivika i Tromsø med mottoet; **"Nøkkelen til glede, er ikke å få tiden til å gå, men å få tiden til å leve"**. I år ble det registrert til sammen 170 deltagere. Dette betyr en økning med 40 deltagere fra 2004. Vårkonferansen er stedet der noen av de som har fått tildelt "frie midler" året før, får mulighet til å legge fram sine faglige prosjekt. Leder for Undervisningssykehjemmet i Karasjok, Kristine Grønmo holdt årets innledningsforedrag om **"Det samiske tunet"** – sansehage i Karasjok. Dette var et engasjerende innlegg med historisk tilbakeblikk fra da en ide oppstod for 10 år siden, til

Kristine Grønmo presenterer boka "Fra kyst til vidde – samisk mat på institusjon" for Pål Vegar Storeheier fra SAT

realisering av tunet. Tunet er en perle av en sansehage tilknyttet Helsesenteret i Karasjok. Hun presenterte også boken "Fra kyst til vidde – samisk mat på institusjon" som nylig er utkommet. En tur til Karasjok og innkjøp av boka er absolutt å anbefale.

Første amanuensis Ketil Norman holdt et spennende innlegg om **sykehjemmet som hjem** med mange interessante refleksjoner knyttet til dagliglivet i sykehjemmet.

Sang akkompagnert av Bjarne G. Halvorsen og hans musikalske medhjelper.

Andre foredrag som ble presentert var:

Sosial stimulering av personer med demens i omsorgsbolig v/ sykepleiere Nina Pettersen, Nordøya hjemmetjeneste, **Individuell aktivisering** muligheter og begrensninger i en vanlig sykehjemsavdeling, v/ hjelpepleier Bergliot Tveit og Rigmor Bjørklund, Kroken sykehjem avd. Minde, **Oppbygning av kompetanseprogram** erfaringer fra Narvik sykehjem v/ sykepleier Marte Løvold og avdelingsleder Irene Hansen, **Jubel i hjerte** sangbok for oss som har levd en stund v/ leder i ressursgruppen for reminisens, Torhild Jonassen med flere. Sanger fra sangheftet ble sunget på konferansen, akkompagnert av Bjarne G. Halvorsen og hans musikalske medhjelper. På det siste foredraget presenterte avdelingsleder Wenche Gæver, avd. Bukta, Kroken sykehjem, prosjektet **Øyer av lykke, Bukta SPA**, sansestimulering til personer med demens på sykehjem. Alle fagprosjektene ble presentert på en uforglemmelig måte og ga ny inspirasjon og nye ideer.

USH samarbeid med Kvæfjord og Harstad kommune

Undervisningssykehjemmet i Tromsø har innledet et samarbeid med Kvæfjord og Harstad kommune for å spre modellen for systematisk og planmessig arbeid med kompetanseplaner gjennom en prosjekt- og IKT- basert tilnærming. Modellen er utviklet i undervisningssykehjemmet i Tromsø av tidligere prosjektledere i USH Liv-Berit Knudsen og Toril Agnete Larsen og fagutviklingssykepleier i USH Toril B. Mobakken. Modellen er tidligere gjennomført i prosjektet "Læring i arbeid" og i pågående prosjekt "Måhttu-kunnskap". Sykehjemmet i Kvæfjord og alle sykehjemmene i Harstad kommer til å delta i prosjektet og det vil bli opprettet lokale prosjektgrupper som skal gjennomgå en systematisk opplæring i prosjektarbeid. Prosjektgruppene på de respektive sykehjem skal kartlegge de ansattes kompetansebehov. På bakgrunn av dette materialet skal de utvikle og implementere kompetanseplaner med program tilpasset det enkelte sykehjem/kommunes behov. Prosjektperioden vil vare ut år 2006.

Her på vårkonferansen 2005 presenterer Marte Løvold og Irene Hansen fra Narvik sykehjem deler av sin kompetanseplan som ble utviklet i

Hovedmålet er å sikre god kvalitet på behandling, pleie og omsorg til pasientene. Prosjektet er i oppstartsfasen og prosjektgrupper er under etablering. Prosjektet driftes av USH Tromsø, men blir også del finansiert av fylkesmann i Troms.

Rapport fra ”Hørselsprosjektet”

Undervisningssykehjemmet i Tromsø, fikk penger fra Senter for aldersforskning i Tromsø for å gjennomføre en forstudie om oppfølging av sykehjemspasienter med dårlig hørsel. Vi har kalt prosjektet: ”Implementering av gode rutiner og oppfølging av sykehjemspasienter med nedsatt hørsel”. Forstudien er nå gjennomført ved to sykehjem i Tromsø kommune, Kroken sykehjem og Omsorgstjenesten Jadeveien. Disse to enhetene har til sammen 115 beboere. Det som er kartlagt er:

- i) hvilken informasjon man har om hørselen til sykehjemsbeboerne (basert på beboernes journaler).
- ii) hvilke rutiner man har for registrering og oppfølging av hørselsfunksjonen til sykehjemsbeboerne både ved innleggelsen og under oppholdet (basert på intervju med avdelingsledere).
- iii) hvilke rutiner enhetene har dokumentert og om de fungerer tilfredsstillende.

Det er sykepleier Merethe Markussen som har stått for gjennomføringen av prosjektet. Hun har gjort en flott innsats med å gjennomgå alle papirene som finnes om pasientene. Hun arbeider selv ved en avdeling på Kroken sykehjem og fikk godt innblikk i rutiner i forhold til skriftlig dokumentasjon. Undervisningssykehjemmet takker Merethe for kjempegod hjelp i oppstartfasen av hørselprosjektet.

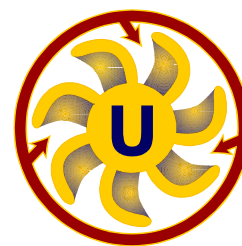
I hovedprosjektet, som er planlagt startet opp i høst, tar vi sikte på å identifisere hørselsvansker hos beboerne i de to sykehjemmene. Hørselen til beboerne vil i denne sammenhengen undersøkes i samarbeid med UNN. Vi vil deretter undersøke hvordan eventuelle hørselsvansker samsvarer med:

- i) informasjon i beboerne sine sykehjemsjournaler
- ii) de sykehjemsansatte sin oppfatning av beboerne sin hørsel
- iii) de pårørende sin oppfatning av beboerne sin hørsel
- iv) beboernes oppfatning av egen hørsel og
- v) beboernes oppfatning av egen livskvalitet.

Den praktiske delen av prosjektet er tenkt gjennomført i løpet av høsten. Behandling av data og publisering av resultater er tenkt ferdigstilt i løpet av 2006. Vi håper at resultatene fra prosjektet vil være viktige for å forbedre rutinene ved sykehjem og for utarbeidelse av kompetanseprogram for personalgruppen. Prosjektet vil dermed kunne bidra til at sykehjemmene vil gi et bedre tilbud til sykehjemsbeboere med nedsatt hørsel.

Orienteringer:

Møte med Sosial- og helsedirektoratet 14. og 15. april i Bergen. Alle undervisningssykehjemmene deltok på dette møtet. En kort oppsummering fra møtet

► Midler til Undervisningssykehjemmene for inneværende år er bevilget, men ikke fordelt. SH-dir håper å kunne øke andelen av Undervisningssykehjem som får støtte fra staten med noen nye sykehjem i løpet av en 2 års periode.

► SH-dir utarbeider nå i samarbeid med de etablerte undervisningssykehjemmene kriterier for hva som skal til for at et sykehjem skal kunne kalles et undervisningssykehjem.

► Nettsidene til Undervisningssykehjemmene ligger dessverre fortsatt nede. Men det arbeides aktivt for å få dem gjenopprettet med samme adresse som tidligere.

► Vi fikk orientering om EVUK- prosjektet – Etter og videreutdanning i kommunehelsetjenesten – et samarbeidsprosjekt mellom SH-dir og Høgskolen i Bergen. Dette er et skreddersydd tverrfaglig utdanningsprogram, som går over tre år, tilrettelagt for kommunehelsetjenestens spesielle behov for kompetanse. Det tar utgangspunkt i utfordringen som helsearbeidere erfarer på egen arbeidsplass. Det er felles samlinger på høgskolen pluss veiledning i praksisfeltet. Dette er en spennende modell som kan danne mønster for kompetanseutvikling i andre kommuner. Utdanningen gir både studiepoeng og er meritterende for godkjenning som klinisk spesialist.

► På møtet fikk vi også informasjon om Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten – et nasjonalt elektronisk bibliotek som er tilknyttet Sosial- og helsedirektoratet. (www.kunnskapssenteret.no)

2 dagers fagkonferanse om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten

Fylkesmannen i Troms arrangerer 2 dagers fagkonferanse 10. og 11. oktober i Tromsø knyttet til KVALITET I PLEIE- OG OMSORGSTJENESTEN. Målgruppen er primært ledere i kommunenes helse- og sosialtjeneste. Helse- og omsorgsministeren er invitert til å åpne og forelese på konferansen. Konferansen tar mål av seg til å få presentert den nye stortingsmeldingen, tidligere sosialminister Wenche Fogn Sellæg vil ta for seg problematikk knyttet til oppgavefordelingen mellom kommunene og spesialisttjenesten, og dr. polit/forsker ved Fafo vil innlede om økt individualisering er en trussel mot familieomsorgen. Videre vil KS presentere arbeidet i effektiviseringsnettverkene, direktoratet vil peke på utfordringer i arbeidet med Rekrutteringsplanen og vi vil få innlegg fra flere kommuner.

Vi oppfordrer aktuelle deltakere til å sette av tid til denne viktige konferansen. Fylkesmannen vil dekke hoveddelen av utgiftene ved deltakelse.

Doktorgradsdisputaser fra Senter for aldersforskning i Tromsø

To stipendiater fra SAT vil i månedsskiftet mai/juni offentlig forsvare sine doktorgradsavhandlinger ved Universitetet i Tromsø:

- Mandag 30. mai vil **Hege Gjertsen** forsvare avhandlingen: ”Tap av ektefelle i eldre år. Sorg og mestring. En sosiologisk analyse”.
- Tirsdag 7. juni vil **Trine Medby Fossland** forsvare avhandlingen: ”Kjønn, klasse og alderdom i sen-moderniteten”.

Klokkeslett og sted for begivenhetene vil annonseres senere. Alle er hjertelig velkomne til å delta.

Ord for måneden:

Livet er ikke de dager som har gått, men dem man husker.

Slik når du de ansvarlige i SAT og USH

Ansvarlige ved SAT:

Daglig leder Pål Vegar Storeheier. Adresse: Senter for Aldersforskning i Tromsø, Forskningsparken, 9294 Tromsø. Telefon: 776 46940 / 414 41306 e-post: sat@fagmed.uit.no. SAT sin hjemmeside er: <http://uit.no/172/>

Ansvarlige ved USH Tromsø:

Kontoret til USH er i andre etasje på Kroken sykehjem. Vi har telefonnummer; 77 67 28 50 og 77 75 73 47. Der kan medarbeiderne treffes. Undervisningssykehjemets e-postadresse er: uspkrok@start.no. Leder; Kirsti Hagen, treffes på telefon 77 67 28 50 og 77 75 73 47, e-post; kirsti.hagen@tromso.kommune.no Fagutviklingskonsulent Toril Bülow Mobakken; treffes på telefon: 77 75 73 46 og 48 03 45 99, e-post: toril.b.mobakken@tromso.kommune.no